

A L B A N I A N

Basic Course

Volume II

Lessons 17-26

August 1965
Revised July 1980

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

The Albanian Course, consisting of 120 lessons in 10 volumes, is one of the Defense Language Institute's Basic Course Series.

The course is designed to train native English language speakers to Level 3 proficiency in comprehending, speaking, reading and writing Albanian. The texts are intended for classroom use in the Defense Language Institute's intensive programs. Tapes accompany the texts.

This volume was revised in July 1980 to update factual information. Morphological, syntactical, and vocabulary changes were also made.

TO THE STUDENT

The 10 lessons in this volume were carefully selected and prepared for the needs of English-speaking students. Each lesson has a grammar analysis. We have tried as much as possible to introduce each feature in a comparative context to help you grasp the Albanian grammatical features easily and quickly.

You are encouraged to read the grammar notes in which we have tried to use a minimum of technical terms, thus limiting explanations to a very elementary and practical level.

	<u>Page</u>
Grammar Analysis:	26
Masculine nouns ending with <u>-k</u> , <u>-g</u> , <u>-h</u> and long vowel: indefinite and definite singular indefinite plural definite plural	
Grammar Drill	29
Reading Text	33
Questions on Reading Text	34
Homework	35
Vocabulary	37
LESSON 19	
Grammar Perception Drill	39
Dialogue Number 19	42
Main Features:	
nouns (feminine, indefinite and definite singular and plural, nominative) of the type:	
<u>sofër</u> , <u>pjatë</u> <u>saksi</u> , <u>lule</u> <u>lugë</u>	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 19	43
Cartoon Guide	44
Grammar Analysis:	45
Feminine nouns: indefinite singular definite singular indefinite plural definite plural	
Grammar Drill	49
Reading Text	52
Questions on Reading Text	53
Homework	54
Vocabulary	56
LESSON 20	
Grammar Perception Drill	60
Dialogue Number 20	65
Main Feature:	
nouns: accusative with and without preposition (all four forms and both genders)	
verbs: simple past of verbs ending with <u>-ue</u> ; second person singular	
Idiomatic Translation	66

	<u>Page</u>
Cartoon Guide	67
Grammar Analysis:	68
direct object	
direct object of a noun in indefinite form	
direct object of a noun in definite form	
direct object with a preposition	
verbs: the simple past	
Grammar Drill	74
Reading Text	78
Questions on Reading Text	79
Homework	80
Vocabulary	81

LESSON 21

Grammar Perception Drill	83
Dialogue Number 21	84
Main Feature:	
verbs: <u>me hangër, me pí</u> (present tense)	
<u>mundem, etc.</u>	
adjectives: <u>i madh e madhe</u>	
<u>të mëdhaj, të mëdhaja</u>	
<u>i vogël, e vogël</u>	
<u>të vogjël, të vogla</u>	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 21	85
Cartoon Guide	86
Grammar Analysis:	87
verb: definition, person, number, tense, mood	
transitive verbs	
intransitive verbs	
reflexive verbs	
the infinitive	
formation of the present indicative	
nouns: feminine in form and masculine in meaning	
Grammar Drill	93
Reading Text	96
Questions on Reading Text	97
Homework	99
Vocabulary	100

LESSON 22

Grammar Perception Drill	102
--------------------------	-----

	<u>Page</u>
Dialogue Number 22	104
Main Features:	
verbs: <u>me thënë</u> , <u>me folë</u> , <u>me përgjegjë</u> (present tense)	
adverbs: <u>shqip</u> , <u>gjermanisht</u>	
adverbial nouns: <u>shqipja</u> , <u>gjermanishtja</u>	
adverbial adjectives: <u>gjuha shqipe</u> , <u>gjermanishte</u>	
negation: <u>as</u>	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 22	105
Cartoon Guide	106
Grammar Analysis:	107
adverbs (definition)	
names of countries	
adverbs meaning a certain language (formation)	
Grammar Drill	110
Reading Text	113
Questions on Reading Text	114
Homework	115
Vocabulary	116

LESSON 23

Grammar Perception Drill	118
Dialogue Number 23	120
Main Feature:	
adjectives: type: <u>i</u> , <u>e</u> , <u>të bukur</u> <u>të bukura</u>	
<u>i</u> , <u>të rëndësishëm</u> <u>e</u> , <u>të rëndësishme</u>	
<u>ushtarak</u> , <u>-e</u> <u>ushtarakë</u>	
<u>populluer</u> , <u>popullore</u> <u>popullorë</u>	
usage: only predicatively	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 23	121
Cartoon Guide	122
Grammar Analysis:	123
descriptive adjectives (definition)	
descriptive adjectives with connecting particle	
descriptive adjectives without connecting particle	
Grammar Drill	128
Reading Text	131
Questions on Reading Text	132
Homework	133
Vocabulary	134

	<u>Page</u>
LESSON 24	
Grammar Perception Drill	137
Dialogue Number 24	140
Main Features:	
adjectives: masculine, noun and accusative singular and plural (used attributively)	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 24	141
Cartoon Guide	142
Grammar Analysis:	143
adjectives:	
summary of the descriptive adjectives used predicatively	
adjectives used attributively when a noun is masculine	
Grammar Drill	147
Reading Text	150
Questions on Reading Text	151
Homework	152
Vocabulary	153
LESSON 25	
Grammar Perception Drill	155
Dialogue Number 25	158
Main Feature:	
verbs: <u>me dashë</u> , <u>me dhënë</u> , <u>me ardhë</u>	
adjectives: feminine (used attributively) nominative and accusative singular and plural	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 25	159
Cartoon Guide	160
Grammar Analysis:	161
adjectives: declension of feminine adjective usage of the word <u>nga</u>	
Grammar Drill	164
Reading Text	167
Questions on Reading Text	168
Homework	169
Vocabulary	170
LESSON 26	
Grammar Perception Drill	172

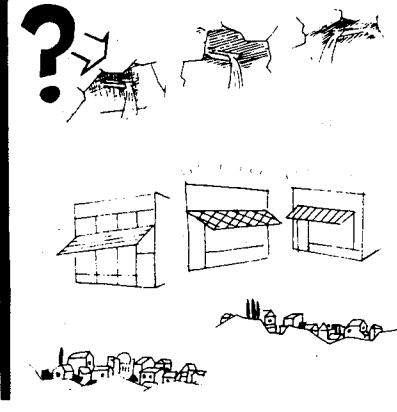
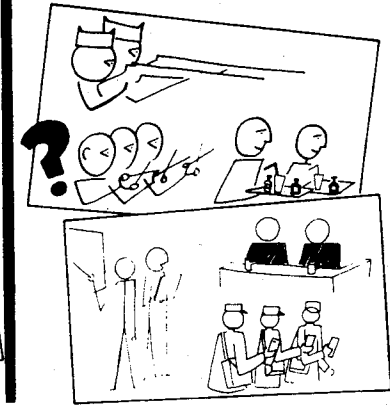
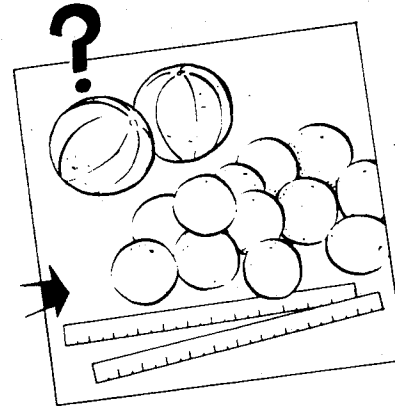
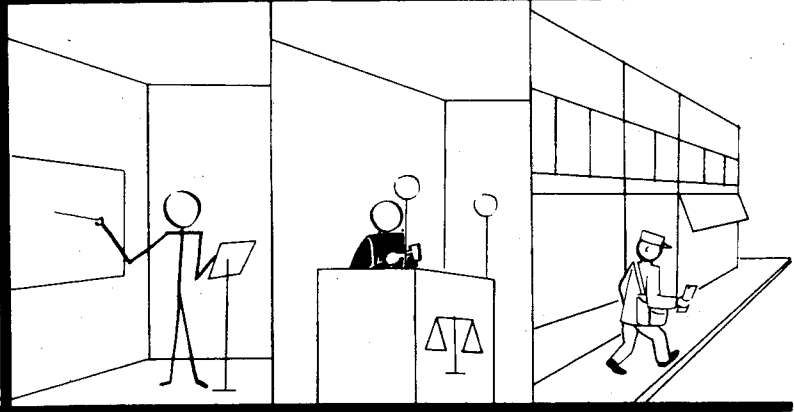
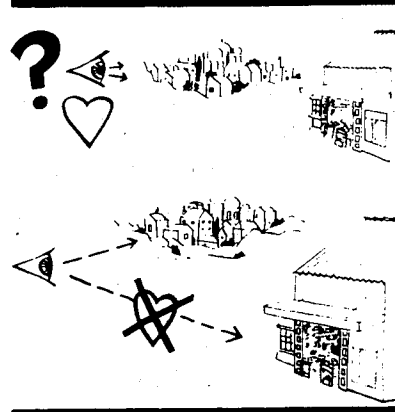
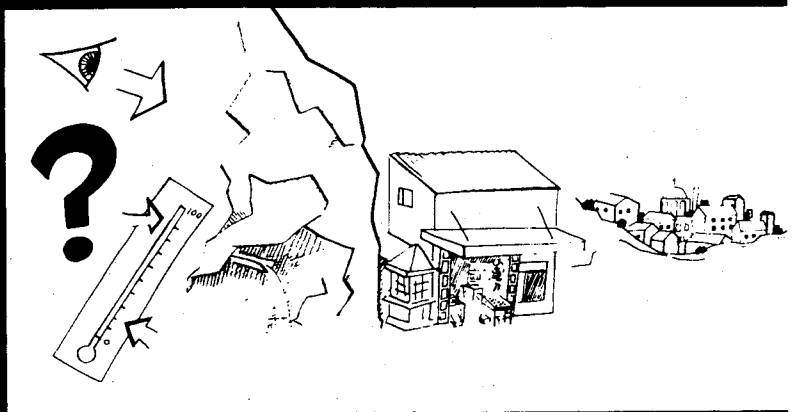
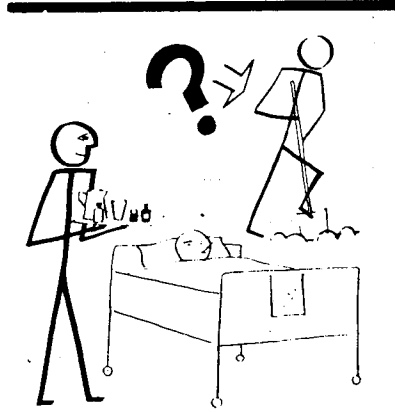
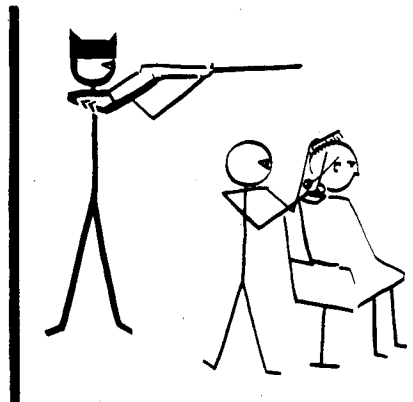
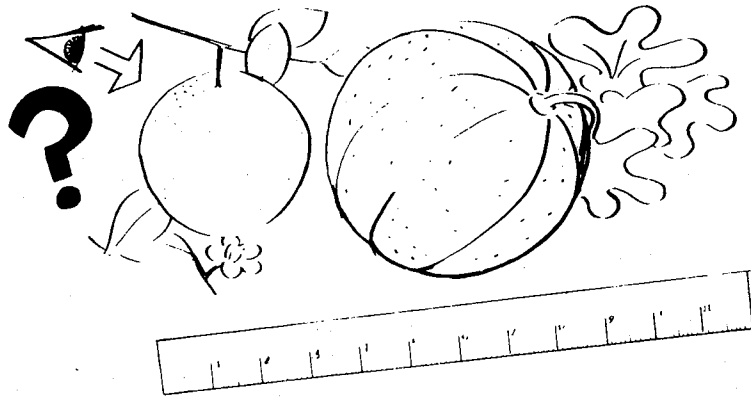
1. a. Çka është ky?
Ai është një libër.
Ku është libri?
Libri është mbi tryezë.
Sa libra janë mbi tryezë?
Mbi tryezë janë dy libra.
Ku janë librat tjerë?
Librat tjerë janë në raft.
- b. Çka është ky?
Ai është një krahën.
Ku është krahni?
Krahni është mbi tryezë.
Sa krahna janë mbi tryezë?
Mbi tryezë janë dy krahna.
Ku janë krahnat tjerë?
Krahnat tjerë janë në xhep.
2. a. Çë gradë ka ky?
Ai është ushtár.
Po ky, çë gradë ka?
Ai është tetár.
Ku është ushtari?
Ushtari është në klasë.
Ku është tetari?
Edhe tetari është në klasë.
Sa ushtarë janë në klasë?
Në klasë janë dy ushtarë.
Sa tetarë janë në klasë?
Në klasë janë tre tetarë.
Ku janë ushtarët dhe tetarët tjerë?
Ushtarët dhe tetarët tjerë janë jashtë.
- b. A jeni rreshtér ju?
Jo, unë nuk jam rreshtér.
Kush është rreshtér?
Ai është rreshtér.
Ku është rreshteri?
Rreshteri është në klasë.
Sa rreshterë janë në klasë?
Në klasë janë dy rreshterë.
Ku janë rreshterët tjerë?
Rreshterët tjerë janë jashtë.

3. Çka është ky?
 Ai është një rradhuer.
 Ku është rradhori?
 Rradhori është mbi tryezë.
 Sa rradhorë janë këtu?
 Aty janë dy rradhorë.
 Ku janë rradhorët tjerë?
 Rradhorët tjerë janë në raft. (fjaluer, vizuer)
4. a. Sa fjalë ka një mësim, zakonisht?
 Një mësim ka njëzet fjalë, zakonisht.
 Sa fjalë ka mësimi i sotshëm?
 Mësimi i sotshëm ka më shumë.
 A janë të vështira mësimet?
 Jo, mësimet nuk janë të vështira.
 A janë të gjata mësimet?
 Vetëm disa mësimet janë të gjata.
- b. A është Monterej një qytet i vjetër?
 Po, Monterej është një qytet i vjetër.
 A janë qytete të bukura Monterej dhe Karmeli?
 Po, Monterej dhe Karmeli janë qytete të bukura.
 A janë qytetet në Amerikë të bukura?
 Po, qytetet në Amerikë janë të bukura.
5. a. Çka është ai?
 Ai është nxënës.
 Ku është nxënësi?
 Nxënësi është jashtë.
 Sa nxënës janë jashtë?
 Dy nxënës janë jashtë.
 Ku janë nxënësit tjerë?
 Nxënësit tjerë janë në klasë.
- b. Çka është ai?
 Ai është mësues.
 Ku është mësuesi?
 Mësuesi është në klasë.
 Sa mësues janë në klasë?
 Një mësues është në klasë.
 Sa mësues janë në zyrë?
 Tre mësues janë në zyrë.
 Ku janë mësuesit tjerë?
 Mësuesit tjerë janë në bibliotekë.

1. Këtu shofim shumë sende; a i dini emnat e tyre?
2. Po, këta janë: një portokall, një pjepën dhe një metër.
3. Çka janë ata?
4. Portokalli dhe pjepni janë pemë; metri është një njisi për të matë gjatësinë.
5. Mirë! Këtu janë katër vetë: një pushkatár, një berber dhe një infermier; çka është ky?
6. Ai është një punëtuer.
7. A janë civila ata?
8. Berberi, punëtori dhe infermieri janë civila; pushkataritari jo.
9. Çka janë këta që shifni në këtë pikturë?
10. Një burim, një dyqan dhe një katund.
11. A është i nxehët ai burim?
12. Nuk e di; burimi që del nga mali është zakonisht i ftofët.
13. A ju pëlqejnë katundi dhe dyqani që shifni?
14. Katundi është shumë i bukur; dyqani nuk më pëlqen.
15. Këta këtu janë: një mësues, një gjykatës dhe një përdás; a e dini ku janë?
16. Mësuesi është në klasë; gjykatsi është në gjykatore dhe përdasi është në rrugë.
17. Sa sende janë në këtë pikturë?
18. Aty janë dy pjepna, shumë portokalla dhe dy metra.
19. Sa vetë janë në këto dy piktura?
20. Dy pushkatarë, tre berberë dhe dy infermierë; dy mësues, dy gjykatës dhe tre përdás.
21. Po këtu, sa sende janë?
22. Tri burime, tri dyqane dhe dy katunde. Dyqanet janë të bukura.
23. A veshin uniformë infermierët, punëtorët dhe përdasit?
24. Vetëm përdasit veshin uniformë.

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. Here we see many things; do you know their names?
2. Yes, these are an orange, a cantaloup, and a meterstick.
3. What are they?
4. The orange and the cantaloup are fruits; the meter is a measure of length.
5. O.K. Here are four people, a rifleman, a barber, and a male nurse; what's he?
6. He is a worker (laborer).
7. Are they civilians?
8. The barber, the worker, and the male nurse are civilians, the rifleman is not.
9. What are these that you see in this picture?
10. A spring, a store, and a village.
11. Is that spring hot?
12. I don't know; a spring that comes out of the mountain is usually cold.
13. Do you like the village and the store that you see?
14. The village is very beautiful; I don't like the store.
15. These are a teacher, a judge, and a mailman; do you know where they are?
16. The teacher is in the classroom, the judge is in the courthouse, and the mailman is in the street.
17. How many things are there in this picture?
18. There are two cantaloups, many oranges, and two metersticks.
19. How many people are there in these two pictures?
20. Two riflemen, three barbers, two male nurses, two teachers, two judges, and three mailmen.
21. How about here? How many things are here?
22. Three springs, three stores, and two villages. The stores are beautiful.
23. Do the male nurses, the workers, and the mailmen wear uniforms?
24. No, only the mailmen wear uniforms.

SENTENCE

1. Punëtori punon.
2. Punëtori i mirë punon shumë.

The above statements are two sentences. A sentence is a group of words that make sense. It delivers a complete thought which can stand by itself. It is the basic unit of written communication.

Every sentence is composed of two parts:

- a. The "subject" - what the sentence is talking about, as in 1.- punëtori, and 2.- punëtori i mirë.
- b. The "predicate" - what is said about the subject as in 1.- punon, and 2.- punon shumë.

The example 1 is called "a sentence skeleton" because it is made up of a single word for the subject and a single word for the predicate. A sentence skeleton therefore is absolutely necessary to every sentence. It is the backbone of a sentence as everything else is built around it.

The words remaining in a sentence after the sentence skeleton has been removed are known as "modifiers," as in sentence 2: i mirë is called an "adjective" and shumë an "adverb."

A sentence skeleton, then, is made up of a "simple subject" and a "simple predicate." A simple subject is a noun (portokalli është pemë), a pronoun (ai punon shumë) or any word which names something (me u-zgjue është mirë). A simple predicate always includes a "verb" - a word which tells an action or expresses a state of being (ai punon; portokalli është pemë). In addition to a verb however, a predicate may contain a "complement" (direct object, indirect object, predicate noun and predicate adjective). We shall deal with these parts of speech later.

NOUN

A "noun" is a name - a name of anything - (person, animal, object, place, quality, condition, etc.).

A "common noun" is one that denotes a general group or class or indefinite person, animal, object, place, quality, condition as nxânës, metër, qytet, etc.

A "proper noun" is one that particularizes or distinguishes or individualizes from the general, as Agimi, Zotni Berati, etc. A proper noun is always capitalized.

The noun in Albanian has "gender," "number," "form," and "case."

Gender.- "Gender" is that difference made among nouns (other parts of speech have to agree with them) that indicates:

1. Whether they signify male sex or female sex. So, we have terms like "masculine nouns" and "feminine nouns." Example: masculine - mësues, djalë; feminine - mësuese, vajzë.

2. Not a natural distinction but a purely grammatical one. So many objects or things without sex are regarded as masculine or feminine. Example: masculine - libër, filxhan; feminine - tryezë, karrigë.

Today's lesson deals with the most important group of nouns in Albanian. We shall deal further with this group of nouns after we have dealt with "number," "form," and "case."

Number.- "Number" is the property of nouns (and other parts of speech) by which is indicated one or more than one. A form indicating one is said to be of "singular number"; indicating more than one, of "plural number." The plural in Albanian is formed by endings.

Form.- A noun indicating one or anyone, some or a few, is said to be the "indefinite form"; Example: nji oficer, dy oficera; a noun specifying a definite person or object, definite persons or objects is said to be the "definite form"; Example: oficeri, oficerat.

Case.- "Case" means the relationship of nouns to other words in a sentence (other parts of speech have also cases). Any being or thing named in a sentence as the subject of thought is said to be the "nominative case." There are five cases in Albanian.

LESSON 17

A noun is in the nominative case when it is the subject of a verb. The nominative case used as a subject answers the following questions:

kush? (for human beings; takes a verb in the 3rd person singular)
(who) person singular)

çka? (for things; takes a verb in the 3rd person singular or plural)
(what) either singular or plural)

Masculine Nouns.- In the dialogue of this lesson we have introduced five groups of masculine nouns, all in the nominative case, indefinite singular and plural, definite singular and plural. These are the four basic forms of a noun as they appear in vocabularies, beginning with the indefinite singular.

So we have:

singular

plural

GROUP A

<u>indefinite</u>	<u>definite</u>	<u>indefinite</u>	<u>definite</u>
portokall (orange)	portokalli (the orange)	portokalla (oranges)	portokallat (the oranges)
pjepën (cantaloup)	pjepni (the cantaloup)	pjepna (cantaloups)	pjepnat (the cantaloups)
metër (meter)	metri (the meter)	metra (meters)	metrat (the meters)

GROUP B

pushkatâr (rifleman)	pushkatari (the rifleman)	pushkatarë (riflemen)	pushkatarët (the riflemen)
berbër (barber)	berberi (the barber)	berberë (barbers)	berberët (the barbers)
infirmier (male nurse)	infirmieri (the male nurse)	infirmierë (male nurses)	infirmierët (the male nurses)

GROUP C

punëtuer (worker)	punëtori (the worker)	punëtorë (workers)	punëtorët (the workers)
----------------------	--------------------------	-----------------------	----------------------------

GROUP D

burim (spring)	burimi (the spring)	burime (springs)	burimet (the springs)
dyqan (shop)	dyqani (the shop)	dyqane (shops)	dyqanet (the shops)
katund (village)	katundi (the village)	katunde (villages)	katundet (the villages)

GROUP E

mësues (teacher)	mësuesi (the teacher)	mësues (teachers)	mësuesit (the teachers)
gjykatës (judge)	gjykatsi (the judge)	gjykatës (judges)	gjykatsit (the judges)

1. The Indefinite Singular. Nouns appear in the indefinite singular in Albanian vocabularies. A noun may end in any consonant or vowel so there is no definite rule which tells us what ending makes a noun masculine. However, we should consider the following:

a. Nouns ending in the indefinite singular in -ën, (Group A), -ër, -ér (Group B), -uer (Group C), -ues, -ës, if they indicate a person (Group E) are usually masculine.

b. Nouns ending in the indefinite singular in -im, -an, (Group D) are also masculine, but in plural, as we will see later, change gender, becoming feminine.

2. The Definite Singular. The definite singular of a noun is formed from the indefinite singular by adding -i or -u. Here it can be said that nouns ending in -i or -u in the definite singular are all masculine; the -i and the -u are the badges of the masculine nouns. All the nouns listed above have one characteristic in common and that is they all form the definite singular by adding -i.

Now, what masculine nouns form their definite singular by adding -i to the indefinite singular? All those nouns which do not end in indefinite singular in -k, -g, -h, in a long vowel such as -á, -í, -é or -ue take -i in the definite singular.

Remarks.- Nouns ending in the indefinite singular in -ër, -ën (Group A) and -ës (Group E), lose the ë in the definite singular.

Example: pjepën (cantaloup)   pjepni (the cantaloup)
 metër (meter)   metri (the meter)
 gjykatës (judge)   gjykatsi (the judge)

Nouns ending in the indefinite singular in -ár, -ér, (Group B) shall not be spelled with the sharp accent in the definite singular.

Example: pushkatár (rifleman)   pushkatari (the rifleman)
 berbér (barber)   berberi (the barber)

Nouns ending in the indefinite singular in -uer (Group C) change -uer into -or in the definite singular.

Example: punëtuer (worker)   punëtori (the worker)
 rradhuer (notebook)   rradhori (the notebook)

3. The Indefinite Plural. The indefinite plural of a noun is formed from the indefinite singular by:

a. Adding -a.

Example: portokall (orange)   portokalla (oranges)
 pjepën (cantaloup)   pjepna (cantaloups)
 metër (meter)   metra (meters)

Remarks.- There is no definite rule that tells us which masculine nouns are pluralized by adding -a; however, they have to end in a consonant.

When an ë precedes the final consonant of the indefinite singular this ë is dropped in the indefinite plural, as happened with the definite singular.

b. Adding -ë.

Example: pushkatár (rifleman)   pushkatarë (riflemen)
 berbér (barber)   berberë (barbers)
 amerikan (American)   amerikanë (Americans)
 punëtuer (worker)   punëtorë (workers)

Remarks.- Nouns ending in the indefinite singular in -ár, -ér (Group B) and -uer (Group C) form the indefinite plural by adding -ë; for the others there is no definite rule.

Nouns ending in the indefinite singular in -ár, -ér, (Group B) shall not be spelled with the sharp accent (´) in

LESSON 17

the indefinite plural; those ending in -uer change -uer into -or. We saw these changes when we spoke about the definite singular.

c. Adding -e.

Example: burim (spring)	burime (springs)
dyqan (shop)	dyqane (shops)
katund (village)	katunde (villages)

Remarks.- Nouns ending in -im form the indefinite plural by adding -e; for the others there is no definite rule.

It is important to remember that these nouns change gender in plural, becoming feminine.

Example: nji burim i mirë (a good spring)	dÿ burime të mira (two good springs)
nji qytet i bukur (a beautiful city)	shumë qytete të bukura (many beautiful cities)

d. Without any ending at all (Group E).

Example: mësues (teacher)	mësues (teachers)
gjykatës (judge)	gjykatës (judges)

Remarks.- Nouns ending in the indefinite singular in -s form the indefinite plural from the indefinite singular without ending.

4. The Definite Plural. The definite plural is the simplest one. It is formed from the indefinite plural by adding -t.

Example: portokalla (oranges)	portokallat (the oranges)
pushkatarë (rifleman)	pushkatarët (the riflemen)
punëtorë (workers)	punëtorët (the workers)
burime (springs)	burimet (the springs)
mësues (teachers)	mësuesit (the teachers)
gjykatës (judges)	gjykatsit (the judges)

Remarks.- Nouns ending in -s in the indefinite plural (those which are formed from the indefinite singular without endings at all) besides the -t take an "i" in the definite plural. If an ë precedes the -s the ë is dropped in the definite plural (see definite singular), as you have noticed in the last two examples of paragraph 4.

1. a. Çka është ky?
Ai është një portokall.
A është portokalli pemë?
Po, portokalli është pemë.
Po këta, çka janë?
Edhe ata janë portokalla.
A ju pëlqejnë portokallat?
Po, portokallat më pëlqejnë.
- b. Çka është ky?
Ai është një pjepën.
Po ky, çka është?
Ai është një krahën.
Ku janë pjepni dhe krahni?
Pjepni dhe krahni janë në pikturë.
Sa pjepna dhe sa krahna janë në pikturë?
Në pikturë janë dy pjepna dhe dy krahna.
A ju pëlqejnë pjepnat?
Po, pjepnat më pëlqejnë shumë.
- c. Çka është ky?
Ai është një libër.
Po ky, çka është?
Ai është një metër.
Sa metra janë aty?
Aty janë dy metra.
A është metri një njisi për të matë gjatësin?
Po, metri është një njisi për të matë gjatësin.
A janë librat tonë mbi tryezë?
Po, librat tonë janë mbi tryezë.
Ku janë metrat?
Metrat janë në pikturë!
2. a. Çka është ai?
Ai është ushtár.
Çfarë ushtari është ai?
Ai është pushkatár.
A janë të gjithë ushtarët pushkatarë?
Jo, të gjithë ushtarët nuk janë pushkatarë.
A është pushkatari ushtár?
Po, pushkatari është ushtár.
Ç'gradë kanë pushkatarët?
Pushkatarët janë ushtarë.

- b. Çka është ai?
 Ai është berber.
 Ku është berberi?
 Berberi është në dyqan.
 Sa berberë janë në dyqan?
 Në dyqan janë dy berberë.
 Çka bëjnë berberët në dyqan?
 Berberët punojnë në dyqan.
3. Çka është ky?
 Ai është punëtor.
 Ku është punëtori?
 Punëtori është në pikturë.
 Sa punëtorë janë në pikturë?
 Në pikturë janë shumë punëtorë.
 Çka bëjnë punëtorët?
 Punëtorët punojnë.
 Ku banojnë punëtorët?
 Disa punëtorë banojnë në qytet e disa në katund.
4. a. Çka është ky?
 Ai është një burim.
 A del burimi nga mali?
 Po, burimi del nga mali.
 A janë të nxehta disa burime?
 Po, disa burime janë të nxehta.
 Zakonisht, a janë të ftofta burimet?
 Po, zakonisht, burimet janë të ftofta.
- b. A është një mal ky?
 Po, ai është një mal.
 A është mali në pikturë i bukur?
 Po, mali në pikturë është i bukur.
 Po këto, a janë male?
 Po, edhe ato janë male.
 A ju pëlqejnë malet?
 Po, malet më pëlqejnë.
- c. Çka është ky?
 Ai është një dyqan.
 A ka vetëm një derë dyqani që shifni?
 Po, dyqani që shof ka vetëm një derë.
 Sa dyqane janë këtu?
 Aty janë dy dyqane.
 A janë dyqanet në Monterej të bukura?
 Po, dyqanet në Monterej janë të bukura.

5. a. Çka është ai?
Ai është përdás.
A është përdasi në rrugë?
Po, përdasi është në rrugë.
Sa përdás janë në pikturë?
Në pikturë janë dy përdás.
A janë përdasit civila?
Po, përdasit janë civila.
- b. Çka është ai?
Ai është gjykatës.
Ku është gjykatsi?
Gjykatsi është në gjykatore.
Sa gjykatës janë në gjykatore?
Në gjykatore janë dy gjykatës.
A janë gjykatsit civila n'ushtëri?
Jo, n'ushtëri gjykatsit nuk janë civila.

Këtu kemi shumë piktura; në këto piktura shofim shumë sende. Në pikturën e parë shofim një portokall, një pjepën dhe një metër. Portokalli e pjepni janë mbi tryezë; metri është në syzë. Në pikturën e dytë shofim katër vetë: një ushtár, një berbër, një infermier dhe një punëtuer. Ushtari, berberi dhe infermieri janë tue lexue; punëtori është tue shkue në shtëpí. Në pikturën e tretë shofim një dyqan dhe një mal. Dyqani është në rrugën Pasifik. Mali është shumë i bukur. Në pikturën e katërt shofim një gjykatës dhe një ushtár. Ushtari dhe gjykatsi janë në rrugë.

Në pikturën e pestë shofim disa pjepna, shumë portokalla dhe disa metra; të gjitha këto sende janë mbi tryezë. Në pikturën e gjashtë dy berberë janë tue punue dhe tre ushtarë janë tue lexue. Në pikturën e shtatë dy infermierë dhe katër punëtorë janë tue shkue në shtëpí. Në pikturën e tetë shofim pesë dyqane e shumë male. Dý dyqane janë në rrugën Bush. Malet janë shumë të bukura. Gjykatsit e infermierët banojnë në Monterej.

QUESTIONS - PYETJE

1. Sa piktura kemi këtu?
2. Ku shofim shumë sende?
3. Çka shofim në pikturën e parë?
4. Ku janë portokalli e pjepni?
5. Po metri, ku është?
6. Çka shofim në pikturën e dytë?
7. Kush është tue shkue në shtëpi?
8. Ku është tue shkue punëtori?
9. Ku shofim një dyqan dhe një mal?
10. Në cilën rrugë është dyqani?
11. Qysh është mali?
12. Sa gjykatës dhe sa ushtarë shofim në pikturën e katërt?
13. Ku janë ushtari dhe gjykatsi?
14. Sa pjepna, sa portokalla dhe sa metra shofim në pikturën e pestë?
15. Ku janë të gjitha këto sende?
16. Sa berberë janë tue punue në pikturën e gjashtë?
17. Sa ushtarë janë tue lexue?
18. Sa infermierë dhe sa punëtorë janë tue shkue në shtëpi?
19. Sa dyqane e sa male shofim në pikturën e tetë?
20. Në cilën rrugë janë dy dyqane?
21. Qysh janë malet?
22. Ku banojnë gjykatsit?

First translate the following questions, then write the answer in Albanian.

1. a. Is the book here?

_____

b. What is here?

_____

2. a. Do you like winter? (the winter)

_____

b. What do you like?

_____

3. a. Does the student study?

_____

b. Who studies?

_____

4. a. Are these two dictionaries?

_____

b. What are these?

_____

5. a. Are you a teacher?

_____

b. Who is not a teacher?

_____

6. a. Are the students Americans?

_____

b. Who is American?

_____

7. a. Are the lessons very long?

_____

b. How long are the lessons?

_____

8. a. Is he a soldier?

_____

b. What is he?

_____

berbér, berberi berberë, -t	(m.)	barber
burim, -i burime, -t	(m.)	spring, fountain, source
civil, -i civila, -t	(m.)	civilian
del	(v.)	comes out, goes out, leaves
dyqan, -i dyqane, -t	(m.)	shop, store
emën, emni emna, -t	(m.)	name, noun
gjatësi, gjatësija gjatësi, -t	(f.)	length
gjykatës, gjykatsi gjykatës, gjykatsit	(m.)	judge
gjykatore, gjykatorja gjykatore, -t	(f.)	court of law
infirmier, -i infirmierë, -t	(m.)	male nurse, medic
katund, -i katunde, -t	(m.)	village
me matë (unë mas)	(v.)	to measure, to try on
mal, -i male, -t	(m.)	mountain
metër, metri metra, -t	(m.)	meter, meterstick
njisi, njisija njisi, -t	(f.)	unit

LESSON 17

pemë, pema pemë, -t	(f.)	fruit, tree, fruit tree
përdás, përdasi përdás, përdasit	(m.)	mailman
pjepën, pjepni pjepna, -t	(m.)	cantaloup
portokall, -i portokalla, -t	(m.)	orange
punëtuer, punëtori punëtorë, -t	(m.)	worker
pushkatár, pushkatari pushkatarë, -t	(m.)	rifleman
send, -i sende, -t	(m.)	thing
uniformë, uniforma uniforma, -t	(f.)	uniform
me veshë (unë vesh)	(v.)	to dress, to wear, to put on

NOTES:

për të

in order to..., to ...

1. Çka është ky?
Ai është një çakmak.
Ku është çakmaku?
Çakmaku është mbi tryezë.

Po ky, çka është?
Ai është një çibuk.
Ku është çibuku?
Çibuku është mbi tryezë.

Sa çakmakë janë këta?
Ata janë dy çakmakë.
Sa çibukë janë këta?
Ata janë dy çibukë.

Ku janë çakmakët?
Çakmakët janë mbi tryezë.
Po çibukët, ku janë?
Edhe çibukët janë mbi tryezë.

Ku janë shokët tuj?
Shokët e mij janë në klasë.
Kush është shoku juj më i mirë?
Shoku im më i mirë është Zotni Berati.
A është një shok i mirë Zotni Berati?
Po, Zotni Berati është një shok i mirë.
2. A është i vështirë ky dialog?
Jo, ky dialog nuk është i vështirë.
Po dialogu i sotshëm, a është i vështirë?
Jo, dialogu i sotshëm është shumë i lehtë.
Sa dialogë janë të vështirë në këtë libër?
Dy dialogë janë të vështirë në këtë libër.
Qysh janë dialogët tjerë?
Dialogët tjerë janë të lehtë.

A është një krah ky?
Po, ai është një krah.
A është krahu im i gjatë?
Po, krahu juj është i gjatë.

A janë dy krahë këta?
Po, ata janë dy krahë.
A janë krahët e mij të gjatë?
Po, krahët tuj janë të gjatë.

3. A shkruen kjo pëndë mirë?

Po, ajo pëndë shkruen mirë.

A shkruen pënda juej më mirë?

Po, pënda ime shkruen më mirë.

A zgjohem unë heret?

Po, ju zgjoheni heret.

A zgjoheni ju më heret se unë?

Po, unë zgjohem më heret se ju.

A shkoni ju shpesh në qytet?

Po, unë shkoj shpesh në qytet.

A shkoj unë në qytet më shpesh se ju?

Po, ju shkoni në qytet më shpesh se unë.

A është i mirë ky fjaluer?

Po, ai fjaluer është i mirë.

A është fjalori im më i mirë se ky?

Po, fjalori juej është më i mirë se ky.

A është korriku një muaj i nxehët?

Po, korriku është një muaj i nxehët.

A është gushti më i nxehët se korriku?

Po, gushti është më i nxehët se korriku.

A është dhetori një muaj i ftofët?

Po, dhetori është një muaj i ftofët.

A është dhetori më i ftofët se nëndori?

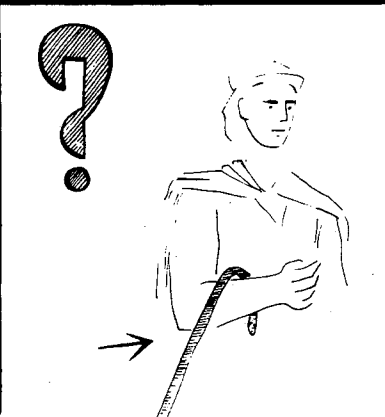
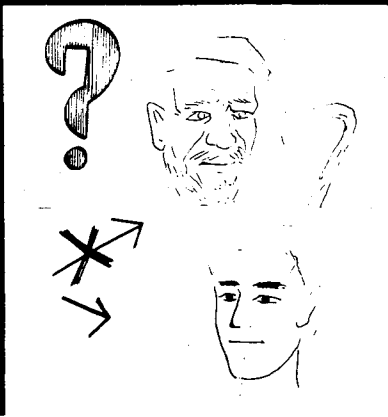
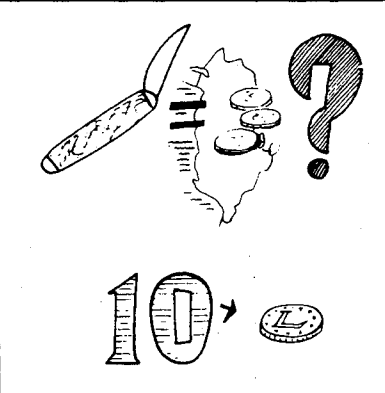
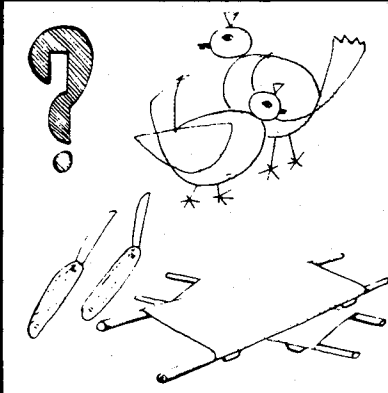
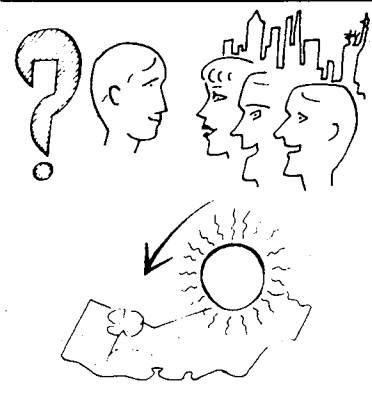
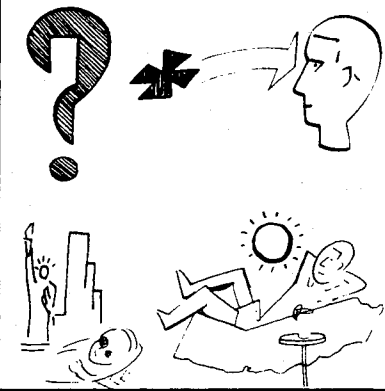
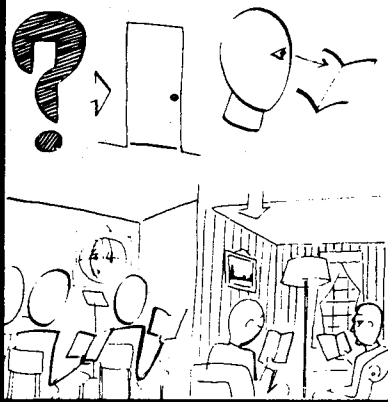
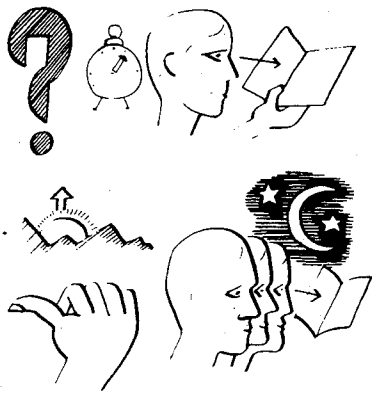
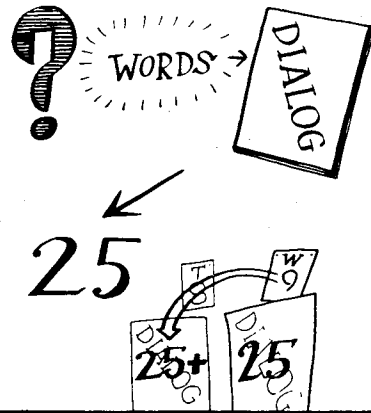
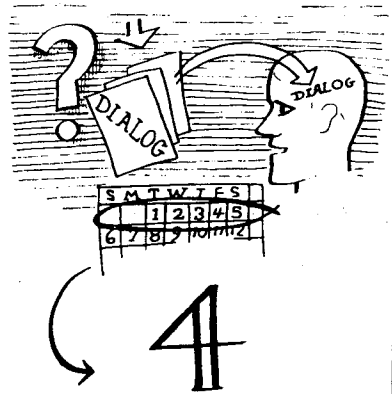
Po, dhetori është më i ftofët se nëndori.

1. Sa dialogë nxëni çdo javë?
2. Çdo javë nxâmë katër dialogë.
3. Nga sa fjalë të reja kanë dialogët?
4. Çdo dialog ka njizet e pesë fjalë të reja; dialogu i djeshëm ka pasë mâ shumë.
5. Kush e nxën mâ shpejt dialogun?
6. Unë e nxâ mâ shpejt, por tjerët e nxânë mâ mirë.
7. Kur studjoni, zakonisht?
8. Unë studjoj në mëngjes; shokët tjerë studjojnë në mbrâmje.
9. Ku studjoni?
10. Disa shokë studjojnë në klasë; unë dhe shoku i dhomës studjojmë në dhomë.
11. Prej nga jeni ju?
12. Unë kam lé në Nju Jork, por ka shumë kohë që jetoj në Kaliforní.
13. A keni shumë miq në Nju Jork?
14. Jo, miqt e mij janë në Kaliforní.
15. Më thoni, çka janë këta?
16. Ata janë: dy zogj, dý brisqe dhe dý vigje.
17. Sa kushton një brisk në Shqipni?
18. Brisku mâ i lirë kushton afërsisht dhetë lekë.
19. Çka është tue bâ ky bari?
20. Si gjithë barijt tjerë: është tue ruejtë bagëtín.
21. A është plak bariu?
22. Jo, është i rí.
23. Çka ka në krah?
24. Ka një shkop.

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. How many dialogues do you learn each week?
2. Each week we learn four dialogues.
3. How many new words do the dialogues have?
4. Each dialogue has twenty-five new words; yesterday's dialogue had more.
5. Who learns the dialogue the fastest?
6. I learn the fastest, but the others learn it better.
7. When do you usually study?
8. I study in the morning; the others study in the evening.
9. Where do you study?
10. Some companions study in the classroom; my roommate and I study in our room.
11. Where are you from?
12. I was born in New York, but I have been living for a long time in California.
13. **Do you have many friends in New York?**
14. No, my friends are in California.
15. Tell me, what are these?
16. Those are two birds, two pocketknives and two stretchers.
17. How much does a pocketknife cost in Albania?
18. The cheapest pocketknife costs approximately ten leks.
19. What is this shepherd doing?
20. As all other shepherds, he is guarding the livestock.
21. Is the shepherd old?
22. No, he is young.
23. What does he have on his arm?
24. He has a cane.

In the dialogue in this lesson we deal with some more masculine nouns, all in the nominative case, indefinite and definite singular, indefinite and definite plural. They also have different endings in the plural, but just one characteristic in common, different from the groups in Lesson 17, they all take -u in the definite singular. Let us examine the four basic forms of these nouns:

1. The Definite Singular.

a. Nouns ending in the indefinite singular in -k, -g, and -h are masculine, their definite form of singular is formed by adding -u. Example:

<u>Indefinite</u>	<u>Definite</u>
shok (pal)	shoku (the pal)
mik (friend, guest)	miku (the friend)
brisk (pocketknife)	brisku (the pocketknife)
dialog (dialogue)	dialogu (the dialogue)
vig (stretcher)	vigu (the stretcher)
krah (arm)	krahu (the arm)

b. Nouns ending in the indefinite singular in a long vowel such as -á, -é, -í, if they are masculine (the majority of them are feminine) their definite form in the singular is also formed by adding -u. An example of this is shown below:

<u>Indefinite</u>	<u>Definite</u>
ká (ox)	kau (the ox)
trá (beam)	trau (the beam)
atdhé (fatherland)	atdheu (the fatherland)
barí (shepherd)	bariu (the shepherd)
verí (north)	veriu (the north)

Remarks: There is no definite rule that tells us which nouns ending in long vowel (-á, -é, -í) are masculine and which are feminine. We can only say that the majority are feminine.

